GEMEENTE WESTERWOLDE

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Westerwolde

Nr. 496987

27 oktober 2026

Beleidsregel ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling gemeente Westerwolde

De burgemeester van de gemeente Westerwolde:

overwegende dat:

- *Op 1 juli 2025 de Wet veilige jaarwisseling door de Eerste Kamer is aangenomen;*
- *de Wet beoogt de risico's op het gebied van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid te beperken en ordeverstoringen te voorkomen door het instellen van een vuurwerkverbod voor consumenten;*
- *op grond van de Wet veilige jaarwisseling een vuurwerkverbod in de Wet milieubeheer is opgenomen;*
- *het bezit en het gebruik van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 voor anderen dan personen met gespecialiseerde kennis is verboden, evenals de verkoop daarvan;*
- *de wet de burgemeesters de bevoegdheid geeft om onder strikte landelijke voorwaarden een ontheffing te verlenen;*
- *de regels voor het verlenen van een ontheffing op grond van het Besluit veilige jaarwisseling in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen;*
- *de burgemeester kan beslissen in overleg met de lokale driehoek om geen, of een maximumaantal, ontheffingen te verlenen in zijn gemeente. Dit een bevoegdheid van de burgemeester zelf is;*
- *deze beleidsregel aangeeft hoe wordt omgegaan met deze ontheffingsbevoegdheid voor de jaarwisseling 2026/2027 in de gemeente Westerwolde.*

gelet op artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer en de artikelen 2.3.2 e.v. van het Vuurwerkbesluit;

B E S L U I T :

vast te stellen:

de beleidsregel ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling gemeente Westerwolde.

1. Inleiding
In 2025 hebben de Eerste en de Tweede Kamer ingestemd met de Wet veilige jaarwisseling. Met deze wet wordt in de Wet milieubeheer een algeheel verbod op consumentenvuurwerk opgenomen. Gelijktijdig is bepaald dat de burgemeester ontheffing kan verlenen van dit verbod en dat de minimale voorwaarden waaronder een aanvraag tot ontheffing kan worden verleend, geregeld worden in een algemene maatregel van bestuur (AMvB).

De AMvB waarin de voorwaarden en voorschriften voor een ontheffing zijn geregeld, is het Besluit veilige jaarwisseling. Met deze AMvB wordt het Vuurwerkbesluit uitgebreid met regels voor het verlenen van ontheffingen. Uit de Nota van toelichting bij het Besluit veilige jaarwisseling blijkt dat de burgemeester beleidsvrijheid heeft bij het al dan niet verlenen van ontheffingen: *"Hij kan daartoe zelf beleid opstellen in een beleidsregel. De burgemeester kan beslissen in overleg met de lokale driehoek om geen, of een maximumaantal, ontheffingen te verlenen in zijn gemeente."*.

Bij Koninklijk Besluit van 1 juli 2026 is bepaald dat de Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling in werking treden op 1 augustus 2026. In juli heeft de VNG de Handreiking Ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling gepubliceerd.

Met deze beleidsregel wordt duidelijkheid verschaft over het al dan niet verlenen van ontheffingen voor de jaarwisseling 2026/2027 in de gemeente Westerwolde.

2. Geen ontheffingen in de gemeente Westerwolde
De burgemeester van Westerwolde verleent voor de jaarwisseling van 2026/2027 geen ontheffing als bedoeld in artikel 9.2.2.1a, vierde lid, van de Wet milieubeheer.

Eventuele ontheffingsaanvragen die bij de gemeente Westerwolde worden ingediend, worden afgewezen onder verwijzing naar deze beleidsregel.

Uit de afstemming in de lokale driehoek blijkt dat het Openbaar Ministerie en de politie zich kunnen vinden in de keuze om voor de jaarwisseling 2026/2027 geen ontheffingen te verlenen voor het afsteken van vuurwerk.

Professionele vuurwerkshows waarvoor een melding moet worden gedaan of ontbrandingstoestemming moet worden aangevraagd bij de provincie vallen niet onder deze beleidsregel. Ook F1-vuurwerk(ook wel kindervuurwerk of fop- en schertsvuurwerk genoemd) en carbid vallen niet onder het landelijke vuurwerkverbod.

3. Overwegingen om geen ontheffingen te verlenen
Aan de keuze om tijdens de jaarwisseling 2026/2027 geen ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk te verlenen, liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

a. *Handhaving op illegaal vuurwerk mogelijk maken*

Ondanks het algehele vuurwerkverbod (met uitzondering van F1-vuurwerk), zal er naar verwachting voor en tijdens de jaarwisseling van 2026/2027 nog veel vuurwerk in omloop zijn. Dat kan F2-vuurwerk zijn dat nog over is van voorgaande jaren. Het kan ook vuurwerk zijn, dat net als andere jaren in het buitenland is gekocht. De gemeente Westerwolde is een grensgemeente en in Duitsland is vuurwerk op veel plekken verkrijgbaar.

Als ontheffingen worden verleend voor het afsteken van F2-vuurwerk, dan kan dit in combinatie met het afsteken van illegaal vuurwerk een onduidelijke situatie opleveren. Het handhaven van de openbare orde tijdens de jaarwisseling brengt al de nodige uitdagingen voor de politie met zich mee. Daar komt de handhaving van het vuurwerkverbod bij. Als daarbij een onderscheid moet worden gemaakt tussen ‘legaal’ en ‘illegaal’ vuurwerk, dan wordt het handhaven van het vuurwerkverbod een onmogelijke taak. Het is niet te doen om vast te stellen of het vuurwerk is waar ontheffing voor is verleend of illegaal vuurwerk. Zeker niet in de vaak drukke, onoverzichtelijke en voor hulpverleners risicovolle nachtelijke uren tijdens de jaarwisseling.

b. *Onvoldoende mogelijkheden voor adequaat toezicht*

Op grond van het Besluit veilige jaarwisseling moeten aan een ontheffing diverse voorschriften worden verbonden. Deze voorschriften hebben onder meer betrekking op de inrichting van het afsteekterrein en de veiligheidszone, de kwalificaties en inzet van ontbranders en supervisors, en het bezit, de opslag en het moment en de wijze van het tot ontbranding brengen van vuurwerk.

Een deel van het toezicht op de naleving van deze voorschriften kan voorafgaand aan het ontbrandingsmoment plaatsvinden. Toezichthouders kunnen controles uitvoeren op de inrichting van het afsteekterrein en andere voorbereidingen die vooraf kenbaar en verifieerbaar zijn.

Tijdens de jaarwisseling worden vanwege de veiligheid geen toezichthouders en buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente ingezet. De politie is belast met de handhaving van de openbare orde.

Hoewel er gedurende de jaarwisseling politiecapaciteit aanwezig is, kan daarmee niet worden gegarandeerd dat effectief toezicht wordt gehouden op de naleving van alle aan een ontheffing verbonden voorschriften. De houder van een ontheffing mag vuurwerk op 31 december vanaf 12.00 uur in ontvangst nemen. Vanaf dat moment kunnen bepaalde voorschriften worden gecontroleerd, bijvoorbeeld ten aanzien van de aanwezigheid van functionarissen of de wijze van tijdelijke neerlegging van het vuurwerk. Het daadwerkelijke gebruik van het vuurwerk vindt plaats op 31 december vanaf 18.00 uur tot 1 januari 02.00 uur en kan op verschillende locaties. Gericht toezicht op de naleving van alle ontheffingsvoorwaarden is dan feitelijk niet of slechts zeer beperkt mogelijk.

Daar komt bij dat in aanloop naar en tijdens de jaarwisseling de beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit breed moet worden ingezet voor uiteenlopende incidenten en handhavingstaken in de openbare ruimte. Ook de politie heeft aangegeven dat haar inzet gedurende deze periode hoofdzakelijk is gericht op excessen en verstoringen van de openbare orde en dat zij geen structureel toezicht kan waarborgen op de naleving van individuele ontheffingsvoorwaarden.

Hierdoor bestaat onvoldoende zekerheid dat kan worden toegezien op de naleving van de voorschriften op het moment waarop deze het meest relevant zijn, namelijk tijdens de feitelijke ontbranding van het vuurwerk. Gelet op de veiligheidsrisico’s die kunnen ontstaan wanneer deze voorschriften niet worden nageleefd en het ontbreken van mogelijkheden om daarop adequaat toezicht te houden, wordt het verlenen van ontheffingen in deze situatie risicovol geacht.

c. *Aansprakelijkheid*

Het ontbranden van vuurwerk kan leiden tot schade en letsel. Iemand die schade leidt als gevolg van met een ontheffing afgestoken vuurwerk, kan een vereniging of stichting die de ontheffing heeft gekregen

aansprakelijk stellen. Het is onduidelijk of er voor de jaarwisseling 2026/2027 al geschikte en betaalbare aansprakelijkheidsverzekeringen voor ontheffinghouders beschikbaar zijn. Ook kan het voor een slachtoffer moeilijk zijn om te bewijzen door welk vuurwerk hij of zij schade heeft geleden en door wie dit werd afgestoken. Naar verwachting zal er namelijk tijdens de jaarwisseling 2026/2027 nog een ruime hoeveelheid illegaal vuurwerk in omloop zijn. Zoals aangegeven kan het gelijktijdig afsteken van illegaal vuurwerk en vuurwerk met ontheffing een onoverzichtelijke situatie opleveren, waarbij het lastig is om te bepalen door welk vuurwerk de schade is veroorzaakt.

In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij onzorgvuldig handelen, kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld. Het is niet duidelijk of hiervan sprake is als een ontheffing wordt verleend, terwijl vooraf duidelijk is dat er geen gemeentelijk toezicht zal zijn tijdens het ontbranden van het vuurwerk. Mede daarom worden er geen vuurwerkontheffingen in Westerwolde verleend.

d. *Lokale omstandigheden*

Uit de evaluatie van de afgelopen jaarwisselingen komt het beeld naar voren dat de jaarwisseling in de gemeente Westerwolde beheersbaar is verlopen.

De schade aan de openbare ruimte, mede als gevolg van het afsteken van vuurwerk, was €9.480 in 2025/2026 en €6455,- in 2024/2025. Ook particulieren en bedrijven lijden (letsel)schade als gevolg van het afsteken van (illegaal) vuurwerk. Zo werden rondom de jaarwisseling 2025-2026 in het brandwondencentrum van het Martini Ziekenhuis in totaal 14 patiënten behandeld, een verdubbeling ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Wat met name opviel is dat de er bovengemiddeld veel patiënten zijn behandeld welke jonger dan 15 jaar waren, waarvan drie slechts 7 jaar oud. Het aantal slachtoffers als gevolg van carbidschieten was laag, terwijl vuurwerkletsel een belangrijk deel van de zorgvraag vormde. De verwachting is dat de schade en het letsel de komende jaren zal dalen als er een algeheel vuurwerkverbod voor consumenten geldt.

Ondanks dat carbid niet onder vuurwerk valt is er als een soort van steekproef contact geweest met een carbidgroep die al jaren carbid schiet. De reactie was dat gezien de waslijst aan regels de verwachting is dat zij niets met een ontheffing voor vuurwerk gaan doen. Ook is er tot op heden geen ontheffing aangevraagd.

e. *Onvoldoende capaciteit en kennis om aanvragen tijdig te beoordelen*

Het beoordelen en verlenen van ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk is een nieuwe taak, waar de gemeentelijke organisatie nog niet op is ingericht. Het Besluit veilige jaarwisseling is pas op 1 augustus 2026 in werking getreden. Vanaf dat moment is het mogelijk om een aanvraag voor een ontheffing in te dienen.

Om aanvragen voor ontheffingen in behandeling te kunnen nemen en te kunnen beoordelen, dient de gemeente een aanvraagprocedure en -proces in te richten. Er dient voldoende menskracht beschikbaar te zijn (of te worden aangenomen), die beschikt over de juiste kennis. Bovendien zal een deel van de beoordeling door de ketenpartners van de gemeente moeten worden gedaan, zoals de politie en de Veiligheidsregio Groningen. Bij veel adviesverzoeken is het de vraag of de ketenpartners dit erbij kunnen doen.

Ook voor de aanvragers van een ontheffing is het nieuw. Het kost tijd en geld om een vereniging of stichting op te richten, supervisors en ontbranders te vinden, een geschikt afsteekterrein te zoeken, een veiligheidsplan op te stellen en om aan alle andere wettelijke eisen voor een ontheffing te voldoen. Het ligt daarom niet voor de hand dat er direct complete en ontvankelijke aanvragen worden ingediend. Ook is de verwachting dat de aanvragen pas later in het najaar worden ingediend. Het is daarom de vraag of de gemeente, samen met de partners en aanvragers, tijdig een deugdelijk proces kan doorlopen om een ontheffing te verlenen.

Gelet op het bovenstaande is het niet mogelijk om voor de jaarwisseling 2026/2027 binnen een werkbare termijn ontheffingen te beoordelen en te verlenen. Door tijdig aan te geven dat deze jaarwisseling in Westerwolde geen ontheffingen worden verleend, wordt bovendien voorkomen dat (vuurwerk)verenigingen of -stichtingen onnodig kosten maken.

4. Inwerkingtreding en citeertitel
Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking en wordt aangehaald als: beleidsregel ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling gemeente Westerwolde.

Aldus vastgesteld door de burgemeester van de gemeente Westerwolde op 28 september 2026.

Dagtekening: 28 september 2026.

J.W. Velema,

burgemeester